

Til elever i 7.-9. kl.

Stilemner

1. I krigstjeneste hos romerne

Romerne begyndte fra omkr. 125 f. Kr. at besejre forskellige germanske stammer i Nordeuropa. Krige og uroligheder mellem germanere og romere tegnede billedet i de efterfølgende århundreder, hvor Romerriget udviklede sig til datidens absolutte supermagt. Romerne prøvede på at krydse Elben, men blev slået tilbage. Det Romerske Riges nordlige grænse blev trukket ved Rhinen og kaldtes Limes. Limes kommer af latin og betyder grænse. Danmark blev således aldrig en del af det romerske imperium.

Der blev knyttet alliancer mellem højtstående germanske og romerske personer. Romerne havde brug for flere soldater for at styrke deres hær i krigen. Germanske lejesoldater fra bl.a. det skandinaviske område blev hyret til at deltage i krigshandlingerne i Det Romerske Rige – heriblandt var med stor sandsynlighed vores fyrste fra Ishøj!

I forbindelse med stilemnerne kan du få information og viden om jernalderen og Romerriget, når du læser bøgerne på vores litteraturliste og går på opdagelse på de nævnte hjemmesider.

Tilfangetagne germanere afbilledet på Marcus Aurelius' triumfsøjle i Rom. Søjlen er rejst mellem år 180 og 193 e.Kr. og viser scener fra Markomanner-krigene, som foregik under kejser Marcus Aurelius.
Foto: Nationalmuseet

Emner

A. Skriv et rollespil, som omhandler krigen mellem germanere og romere.

Hvordan er hæren delt op? Hvad er deres strategi? Er de til hest, eller går de hele vejen? Hvad har de af våben, og hvordan ser deres våben ud? Har de uniformer på? Hvem er personerne i hæren? Navngiv dem.

B. Fyrstens liv i den romerske hær.

Hvis det forholdt sig sådan, at fyrsten deltog i den romerske hær, var han antagelig hærfører. Han har i så fald haft nogle mænd under sig, som han havde med hjemmefra. Find mere viden i bøgerne på litteraturlisten.

Skriv hans historie. Hvordan levede han? Var han venner med romerne? Havde han kone og børn hjemme i Skandinavien?

Kan du finde på et navn til ham?

C. Fyrstens sidste dag.

Fyrsten døde formentlig i en af de mange kampe, der fandt sted i Sydskandinavien i denne del af jernalderen. Våbenofferfundene i vore moser er spor efter disse kampe.

Beskriv fyrstens sidste dag i live: Hvad foretog han sig, inden han drog i krig? Hvad tænkte han på den dag? Havde han drømme om sin fremtid?

Stilemner

2. Livet i jernalderen

Høvdingen var den øverste person i jernalderens samfund.

Om man levede et liv som rig og dermed havde magt og høj status, eller om man var fattig og f.eks. træl, afhang af, hvilken slægt man blev født ind i.

Kontakten til Romerriget var ikke kun præget af krige. Der blev også handlet med både dagligdags- og luksusvarer.

Lerkar med præget mønster

Emner

A. Beskriv fyrstens liv hjemme i landsbyen i Danmark.

Hvordan så landsbyen ud? Hvad dyrkede man af grøntsager og korn? Hvilke husdyr var der? Hvordan så hans hus ud, og hvordan var det indrettet? Boede han alene eller sammen med sin familie? Hvordan gik han klædt? Hvad spiste han? Holdt man fester? – og i hvilken anledning? Hvad drak man? – øl, vand, vin? Hvilke? Hvad troede de på? Hvordan foregik fyrstens begravelse?

B. Handel med Romerriget.

Der foregik en livlig handel med forskellige varer mellem romere og germanere. Hvordan foregik det? Hvilke handelsruter var der? Rejste man ud med skib, med vogn, eller tog man hele den lange vej på hesteryg? Hvad blev der handlet med? Havde man penge i jernalderen?

Romerriget i starten af det 3. årh. e.Kr. Handelsruten mellem Rhinmundingen og Østsjælland er markeret. Romerriget var datidens absolutte supermagt, og selvom Danmark aldrig blev en del af det romerske imperium, så var handlen med romerske luksusvarer af stor betydning.

3. Ofringer

De talrige ofringer, som vi finder i moser og andre vådområder, var gaver til guderne. Hvorfor ofrede jernalderfolket ting og sager – ja endda mennesker?

Ofrede våben fra Nydam Mose. Foto: Nationalmuseet

Emner

A. Hvorfor smed germanerne våbenudstyr i moserne?

Kender du nogle kendte såkaldte krigsbytteofre? Hvad finder man?

B. Moselig.

Hvordan havnede menneskerne i moserne? Faldt de selv i, eller blev de ofret til guderne? Ved vi, hvem disse mennesker var?

Anmeldelse

Her kan du afprøve dine færdigheder som kulturkritiker. Skriv en anmeldelse af udstillingen *Fyrsten fra Ishøj – ansigt til ansigt*. Det bedste journalistisk udførte arbejde vil sikre sig en plads på museets hjemmeside!

Forbered dig hjemmefra ved at tænke over, hvad du forventer af udstillingen. Hvad vil du kigge efter, og hvad kunne du godt tænke dig i en udstilling.

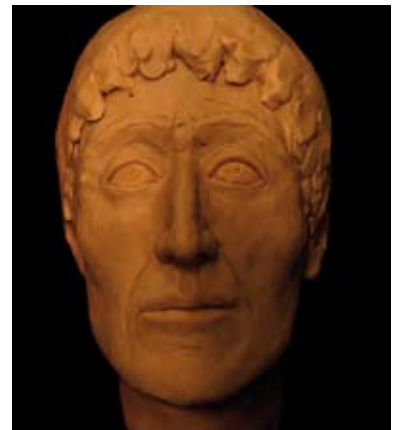
Hvad synes du om udstillingens tekster? Var de svære eller lette, kedelige eller sjove, for korte eller for lange? Fik du informationer nok om jernalderen og fyrsten? Eller er der stadig mange ubesvarede spørgsmål? Kunne du lide stilen, farverne og tegningerne?

Hvad kunne du lide, hvad kunne du ikke lide?

Var det spændende at se fyrstens skelet og hans rekonstruerede ansigt? Så du den animerede kortfilm? Hvad synes du om den? Var udstillingen i det hele taget interessant? Kedede du dig? Og i så fald hvorfor? Hvad var godt og hvad var skidt?

Var der noget, du savnede? Var der noget, du ikke forstod?

Kunne du tænke dig at anbefale udstillingen til dine venner eller din familie?

Rekonstruktion af fyrstens hoved.

Såkaldte "circusbægre" fra fyrstegraven

